

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Anden behandling af lovforslag nr. L 188: Forslag til lov om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v. (Konkret anvendelse af præimplantationsdiagnostik).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 23/3 2004. Første behandling 24/3 2004. Betænkning 30/3 2004).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslaget sattes til forhandling under et.

Kl. 18.10

Forhandling

Tove Videbæk (KD):

Dette er jo anden behandling af L 188 om ægsortering, og der har KD stillet et ændringsforslag, som vi selvfølgelig kan støtte; men lovforslaget i sin helhed kan vi ikke støtte af flere grunde.

Vi mener, at lovforslaget er blevet hastet igennem med meget kort tid til at gennemgå høringsvar, stille spørgsmål m.v., fordi en familie er blevet stillet i udsigt, at hvis de får denne behandling, kan de måske redde deres barn, der lider af en livstruende sygdom.

De sidste svar fra ministeriet på udvalgets spørgsmål var da heller ikke kommet ind, før der skulle skrives betænkning. Kristendemokraterne mener ikke, at det er en forsvarlig måde at lave lovgivning på, når man bruger et sygt barn som spydspids for at haste etisk vidtgående ændringer igennem.

Lovforslaget er desuden formuleret på en sådan måde, at man får det indtryk, at barnet har gode muligheder for at blive rask, hvis Folketinget blot vedtager dette lovforslag. Faktum er jo derimod, at der kun kendes et eneste tilfælde på verdensplan, hvor et sygt barn er blevet rask efter at have modtaget stamceller fra sin donorsøskende, der var født efter præimplantationsdiagnostikken, altså et eneste tilfælde i hele verden, hvor et sygt barn er blevet rask via denne metode, som vi lovgiver om her og nu.

Brug af præimplantationsdiagnostik forudsætter desuden, at mange små fosteranlæg går til spilde, som ellers hver især kunne være blevet et unikt menneske som hver enkelt af os. Kristendemokraterne kan ikke acceptere, at menneskelige liv blot kasseres.

Kristendemokraterne ser desuden et etisk dilemma forude, som går ud på, at den lille dreng måske hurtigt bliver mere syg, uanset at moderen er blevet gravid med en egnet donorsøskende. Har familien så råd, har de tålmodighed til at vente på, at barnet bliver fuldt udviklet? Eller vil man fremskynde fødslen eller foretage en sen provokeret abort med henblik på at høste de potentielt livgivende stamceller? Man kan her forestille sig en del skrækscenarier som beskrevet af en jordemoder i dagspressen for nylig. Det er et uhyggeligt dilemma.

Et andet dilemma og også et alvorligt etisk problem er, at vi skaber et menneske, der ikke er et mål i sig selv, men skabes for at være et lægemiddel for andre. Det er første gang i historien, at vi i Danmark tillader dette, og der skal ikke herske tvivl om, at Kristendemokraterne tager skarpt afstand fra det.

Yderligere kan man forestille sig den situation, at det syge barn ikke bliver rask i første omgang, og så kan det være nødvendigt at tappe knoglemarv fra et donorbarn i flere omgange. Rigshospitalets afdeling for psykologi, pædagogik og socialrådgivning har understreget, at et donorbarn vil blive udsat for en meget stor belastning, især hvis den syge søskende ikke bliver rask. Derfor anbefaler man, at både barnet og familien får tilbudt psykologhjælp.

Konsekvenserne for det raske donorbarn er absolut ikke belyst i forbindelse med lovforslagets fremsættelse og behandling, hvilket er dybt kritisabelt. Jeg har derfor også dags dato stillet yderligere spørgsmål til ministeren om, hvorvidt denne meget store belastning kan gå ind under begreberne velfærdstruende, i alvorlig grad smertefuld eller på anden måde krænkende, som beskrives i bemærkningerne til lovforslaget.

Problemet for os alle, der skal trykke på knapperne, er, at billedet af syge Patrick har fæstnet sig på alles netinder. Det er et alvorligt problem, for vi risikerer med Silkes mors ord: at tage stilling med hovedet under armen. Derfor foreslår Kristendemokraterne denne ændring, nemlig at ægsortering, hvis loven bliver vedtaget, kun er tilladt indtil 31. marts næste år, såle-

des at der er god tid til debat, til overvejelse og til indhentning af oplysninger osv.

Kl. 18.15

Under første behandling af forslaget blev flere ordførere forbavsede og nogle nærmest fortørnede over at høre, at behandlingen aldrig er lykkedes i England, og siden da er vi også blevet oplyst om, at det i hele verden kun er lykkedes i et eneste tilfælde. Jeg håber, at det kan gøre indtryk, således at vi beslutter, at der er en hel del andre ting, vi også må have ordentligt undersøgt, inden vi giver tilladelse for altid til denne behandling.

Ti medlemmer af Det Etske Råd mod et mindretal på syv har frarådet en ordning som den, der nu er på vej, og Kristendemokraterne slutter sig til disse ti medlemmer og stemmer imod det endelige lovforslag.

Kristendemokraterne ser langt hellere, at man også koncentrerer sig om indsatsen for at skaffe flere egnede donorer og især dem med en mere kompleks vævstype end de fleste andre, for vi har jo nemlig set, at denne behandling er lykkedes i adskillige tilfælde rundt om i verden.

Den fg. formand (Grete Schødts):

Hr. Søren Søndergaard som ordfører? Hr. Søren Søndergaard, er det et spørgsmål til ordføreren?

Søren Søndergaard (EL):

Nej, det er som ordfører.

Den fg. formand (Grete Schødts):

Som ordfører. Værsgo.

Søren Søndergaard (EL):

Ja, altså som en slags ordfører, for Enhedslistens ordfører er ikke til stede, og jeg har bare fulgt denne her sag, ligesom jeg tror de fleste andre folketingsmedlemmer, nemlig fra sidelinjen, og det vil jeg godt indrømme har gjort mig en lille smule urolig. Det har gjort mig urolig, fordi der ikke kan være nogen som helst tvivl om, at denne her sag under indtryk af, at der ligger en personsag, er blevet hastet utrolig hurtigt igennem. Jeg tror ikke, at der var nogen folketingsmedlemmer, der i nogen andre sammenhænge, undtagen hvis Danmark skulle i krig eller sådan noget, ville acceptere denne her meget, meget hurtige behandling. Fru Tove Videbæk har sådan set allerede redegjort for nogle af problemerne i den behandling.

Jeg vil slet ikke anfægte, at der kan være gode grunde til, at det skal have en så hurtig behand-

ling, men netop fordi det er gået så hurtigt, og netop fordi ingen vel vil have siddende på sig, at den slags afgørende beslutninger bliver truffet på baggrund af en enkelt personsag og en enkelt personsag, hvor en del oven i købet tyder på, at det, der bliver besluttet her, ikke vil gøre den store forskel – i hvert fald er der ikke internationale erfaringer, der peger i den retning – må det vel være rimeligt, at i hvert fald ministeren går op og forklarer, hvad der er baggrunden for, at man ikke kan lave en midlertidighed i den her lov, som det er foreslået, det vil sige, at man lader den gælde 1 år, og så ser man, hvad der sker efter 1 år. Hvad er grunden til, at vi ikke kan gøre det?

Hvis der havde været en normal grundig behandling, alle spørgsmål var blevet afklaret i tide, alle folketingsmedlemmer havde fået mulighed for at læse betækningsbidragene – har alle folketingsmedlemmer læst betækningsbidragene? Jeg tvivler meget – så kunne man sige, at så var der ikke nogen grund til denne her midlertidighed, for så måtte man ligesom gøre sin stilling op. Men netop på baggrund af den måde, det her er blevet til på, synes jeg, at vi fortjener et svar fra ministeren på, hvorfor der ikke kan være en midlertidighed, hvad angår denne her lov, sådan at der bliver tid til at gøre nogle erfaringer, tid til at fortsætte diskussionerne og så tage det op igen på et senere tidspunkt, uden at det får indflydelse på en konkret sag.

Den fg. formand (Grete Schødts):

Jeg skal bede om lidt mere ro i salen.

Næste ordfører er fru Else Theill Sørensen.

Else Theill Sørensen (KF):

Det, jeg vil sige til især ændringsforslaget, falder sådan set i naturlig forlængelse af hr. Søren Søndergaards indlæg, for jeg vil meddele, at Det Konservative Folkeparti ikke kan stemme for ændringsforslaget. Jeg kan godt se argumenterne, men jeg mener ikke, at en frist på et år giver nogen mening i en situation, hvor de børn, der kan blive tale om, er et meget lille antal, og det, der skal foretages, er noget, der skal resultere i en graviditet, som forhåbentlig skal ende med et lille levende barn. Det tager altså nødvendigvis sin tid, og derfor mener jeg, at tidsfristen er helt ude af proportioner.

I det hele taget har jeg som en slags erstatning stillet det spørgsmål til ministeren: Vil ministeren senest i folketingssamlingen 2006-07, altså inden for 3 år, over for Folketinget oplyse om

status og erfaringer med anvendelse af præimplantationsdiagnostik i de af lovforslaget omfattede konkrete behandlinger ved bl.a. at oplyse om antal tilfælde, hvor behandlingen er anvendt, og resultaterne heraf?

Kl. 18.20

Ministeren har givet et for mig tilfredsstillende svar, han har nemlig svaret ja.

Så vil jeg sige med hensyn til netop den sag her, at det, der adskiller det foreliggende tilfælde fra andre tilfælde, alene er, at der ikke er tale om en arvelig sygdom. Det er noget, der er givet tilladelse til i tilfælde, hvor der var en arvelig sygdom, og derfor har vi i Det Konservative Folkeparti den holdning, at hensynet til at redde et sygt barns liv vejer lige tungt i en familie, hvad enten der er tale om en arvelig sygdom eller ej, og at dette hensyn altid under sådanne omstændigheder må antages at være bestemmende for, at behandling ønskes.

Det Konservative Folkeparti kan ikke stemme for ændringsforslaget, men for det samlede lovforslag.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Fru Birthe Skaarup som ordfører, og der mangler stadig væk lidt ro herinde i salen.

Birthe Skaarup (DF):

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at Dansk Folkeparti naturligvis også er fokuseret på, at lovforslaget får den hastige behandling, det skal have.

Vi taler om et barn, der har en livstruende sygdom, og hans redning er nødvendig. Hvis vi ikke går ind her, så sker der muligvis det, at han dør. Derfor går vi selvfølgelig ind for, at der skal foretages en ægsortering for at finde den rette vævstype.

Vi er også opmærksom på, at den teknologiske udvikling, der er, hele tiden vil ændre sig, at behandlingsmulighederne bliver bedre, og at man naturligvis som forældre for alt i verden ønsker at afprøve alle muligheder, når man har et sygt barn.

Men i Dansk Folkeparti ønsker vi mere tid til at vurdere og gennemgå det materiale, som det her lovforslag hviler på, så vi vil først afgøre vores endelige stilling til forslaget ved tredje behandling.

Med hensyn til Kristendemokraternes ændringsforslag kan vi ikke tilslutte os det. Det er udmærket, men vi er klar over, at det ikke hindrer iværksættelsen af behandling af det syge

barn, men at ændringsforslaget udelukkende lægger op til, at der bliver tid til at se, hvorledes behandlingsmetoden virker.

Nu er det sådan, som fru Else Theill Sørensen lige har sagt, at der er stillet spørgsmål til ministeren i den anledning, og at vi her i Folketinget får oplyst erfaringer og status ved anvendelse af præimplantationsdiagnostik i folketingssamlingen 2006-07, og så mener vi, at det er en bedre tidshorisont.

Derfor stemmer vi nej til Kristendemokraternes ændringsforslag.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg skal ikke forlænge debatten meget, for fru Else Theill Sørensen har jo i virkeligheden forholdt sig til det spørgsmål, hr. Søren Søndergaard rettede direkte til mig.

For en god ordens skyld vil jeg dog alligevel gerne knytte en bemærkning til det. Nu var hr. Søren Søndergaard jo ikke til stede under førstebehandlingen af forslaget her, hvilket jo er naturligt nok, da hr. Søren Søndergaard ikke er ordfører på forslaget, men jeg vil dog så for hr. Søren Søndergaards skyld referere, hvad jeg også sagde ved den lejlighed, nemlig at for regeringen er der ikke tale om særlovgivning her. Det er jo sådan set det indtryk, der efterlades, at vi nu på baggrund af en personsag tyer til en særlig lovgivning.

Hr. Søren Søndergaard spørger, om man så ikke, når man laver en særlig lovgivning målrettet én person, skulle sørge for, at den havde en meget kort rækkevidde, så man så at sige kunne gøre status for den konkrete sag, før man tog stilling til, om det skulle have en generel rækkevidde. Det er jo sådan, der næsten bliver ræsonneret.

Der er det mig altså meget magtpåliggende, som jeg også gjorde det ved førstebehandlingen, at sige, at regeringen lovgiver ikke med udgangspunkt i én konkret sag med ét konkret barn med ét konkret navn. Nej, regeringen har i forbindelse med vores forberedelse af en revision af lov om kunstig befrugtning forholdt sig principielt til den problemstilling, der er rejst, ved, at vi på baggrund af nogle konkrete sager, der faldt på hegnet af, om det er lovligt, eller om det ikke er lovligt, valgte at sige: Vi tillader, at man sorterer for den positive egenskab, der hedder vævsforenelighed, og ikke kun for den egenskab, der hedder sygdomsgen.

Kl. 18.25

Sådanne sager har der været af præcedensskabende karakter, og efter de sager har regeringen fundet, at det ville være klogest at få en tættere retlig regulering af området her.

I den forbindelse har vi så overvejet og afvejet, om den begrænsning, der hedder, at der kun kan sorteres i tilfælde, hvor den alvorlige, livstruende sygdom er arveligt betinget, er en relevant og rigtig afgrænsning. Der har vi fundet med støtte i de argumenter, som fru Else Theill Sørensen også nævnte, at det ikke ville være den rigtige afgrænsning, altså at vi ville åbne og lave en generel ramme, der gør det muligt for Sundhedsstyrelsen i konkrete situationer at tillade ægsortering for positive egenskaber, hvis det tjener det formål, at et barn, som forældrene også af andre grunde ønsker, derudover kan bidrage til at redde et allerede født barn. Det er sådan set den generelle overvejelse, der ligger bag vores lovforslag her.

Så opstår der den situation, at der er en konkret sag, og dermed står vi så i det dilemma, at vi jo altså risikerer at havne i det, man kunne kalde skæbnens ironi, hvis den generelle regel, vi ønsker at skabe, og som det var vores vurdering der ville være et meget bredt flertal for i Folketinget, ikke blev vedtaget på et tidspunkt, så den også kunne virke i det konkrete eksempel.

Det er baggrunden for, at vi har skilt en del af den generelle lov om kunstig befrugtning ud i det her særlige lovforslag, som Tinget så har indvilliget i at behandle med en tilstrækkelig kalance, men jeg anerkender ikke, at det sker på et uoplyst grundlag. Det vil selvfølgelig i den sidste ende være noget, det enkelte folketingsmedlem må afgøre med sig selv, men jeg kan sige, at fra vores side er alle hørings svar stillet til rådighed, og alle spørgsmål er besvaret.

Når det så ikke ville være klogt at sige, at denne her lov i princippet bare skulle gælde for den sag, vi kender, så er det, fordi det jo i den grad ville cementere indtrykket af særlovgivning. Så skulle vi altså sidde i en bestemt sag og vurdere, om den lovgivning, vi har skabt, båret af nogle generelle, principielle, etiske overvejelser, nu var så god endda i lyset af en konkret sag. Det er sådan set baggrunden for, at også jeg synes, at det er meget rigtigere, som jeg nu har svaret på et spørgsmål fra fru Else Theill Sørensen, at sige: Nu vedtager vi en generel lovgivning. Efter vores bedste skøn vil den have en effekt i to, tre tilfælde om året. Når der er gået et

par år, så er der en situation, hvor man kan evaluere det her og vel at mærke evaluere i en form, hvor man har en større personkreds, der kan evalueres, sådan at vi kommer væk fra det, som i virkeligheden er på grænsen til det usmagelige, nemlig at vi lovgiver med sådan meget kendte ansigter for vores indre øje.

Det er baggrunden for, at jeg har syntes, at det har været rigtigt, som jeg bekræftede over for fru Else Theill Sørensen, at lovgive generelt, og når loven har virket en rum tid da foretaget en evaluering.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Hvis der ikke er tale om særlovgivning, hvorfor skal det så gå så hurtigt?

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nu ved jeg ikke, om fru Pernille Rosenkrantz-Theil lyttede ordentligt til mit indlæg, for jeg har jo sådan set besvaret det spørgsmål, før det blev stillet. Jeg har gjort meget klart rede for, hvad det er for en generel overvejelse, der ligger bag, at regeringen fremsatte et lovforslag til en revision af den samlede lov om kunstig befrugtning, hvori det her element indgik som ét element i en flerhed af forslag. Præcis derfor er det jo ikke særlovgivning.

Så opstår der en situation, der gør, at hvis vi skal behandle lov om kunstig befrugtning i hele dens sammenhæng med alle de elementer, der er til diskussion dér, lige fra insemination af enlige lesbiske kvinder til spørgsmålet om nedfrysningstid, til spørgsmålet om, hvilket service-niveau vi skal stille op for barnløse i det offentlige sygehusvæsen, så ville en sådan samlet lovbehandling af sædvanlig længde betyde, at vi alt andet lige ville komme meget tæt op mod grundlovsdag, det kan endda være, at der ville være et ønske om, at nogle af temaerne i dette lovforslag oversømrede, og der ville det jo altså være skæbnens ironi, hvis en lov, der er båret af generelle principielle overvejelser i en situation, hvor man får et meget konkret blik for, hvad der kunne være en positiv effekt af lovgivningen, ikke blev fremmet mest muligt med det resultat, at den første situation, hvor denne generelle lov skulle virke, var en situation, der forsvandt, inden loven blev vedtaget.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Det er præcis argumentationen for at sige, at denne her lovgivning skal gælde i f.eks. 1 år, som Kristendemokraterne lægger op til. Så vil man kunne behandle den sammen med resten af det lovkompleks, der er lagt op til, og på den måde ikke gå glip af den chance, som ministeren taler om, for at gå ind i det konkrete tilfælde.

Det vil altså sige, at for de mange partier, der går ind for denne her lovgivning, ville der sådan set ikke være nogen forskel. Det ville blot være et spørgsmål om, at man fik tid til at tænke sig bedre om og fik set det i en helhed med resten af det lovkompleks, det skal behandles med.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil er jo den, der er bedst til på egne vegne selv at vurdere, hvor lang tid det kræver at tænke sig om. Jeg vil sige, at regeringen har tænkt sig om. Regeringen har tænkt sig om, inden vi fremsatte det her lovforslag, som ikke er hverken møntet på eller målrettet en bestemt navngiven person, men er, som jeg gav udtryk for i mit første indlæg her, udtryk for en generel overvejelse, der springer direkte ud af, at vi har haft et antal tidligere tilfælde, hvor vi på kanten af den lovgivning, som Tinget vedtog for år tilbage, har tilladt ægsortering for den positive egenskab. Det er vores generelle principielle overvejelse, og den fører logisk set frem til, at vi foreslår en generelt virkende lovgivning.

Så er det altid klogt, når man lovgiver, at tage temperaturen på, om lovgivningen nu har den rigtige effekt. Det kan man så vælge at gøre på forskellige måder. Det kan man gøre ved at indbygge en revisionsbestemmelse, det kan man også gøre ved, som vi har valgt her, at sige, at når denne lov har virket en rum tid, 2-3 år, så er det relevant at tage temperaturen på den, for så har vi ikke kun én sag at vurdere lovgivningens effekt på, men vi har et antal sager. Det vil være fremmende for god lov kvalitet, at vi hverken vedtager lovgivning eller evaluerer lovgivning på baggrund af enkeltsager.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KD):

Under førstebehandlingen af det her lovforslag virkede ministeren lidt fortørnet over, at jeg fremlagde nogle oplysninger, jeg selv havde ind-

hentet fra England, om, at den her behandling ikke på noget tidspunkt er lykkedes i England – ikke i et eneste tilfælde.

Derfor vil jeg gerne her i dag spørge ministeren, om han kan bekræfte rigtigheden af, at det kun i et eneste tilfælde i hele verden, nemlig i USA, er lykkedes at få det rigtige resultat af denne her behandling, altså at det er blevet det ønskede resultat, nemlig to raske børn.

Kan ministeren bekræfte, at det er en oplysning, der er kommet frem siden førstebehandlingen, eller vidste ministeren dette, før han fremsatte lovforslaget og skrev i bemærkningerne, at det er vigtigt, at der snarest muligt iværksættes behandling med ægsortering for at bidrage til barnets overlevelse, og dette kan ske, såfremt nærværende lovforslag vedtages?

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Ja, der var mange ting her, fru Tove Videbæk bad mig om at bekræfte, lige fra at jeg skulle være blevet fortørnet under førstebehandlingen til en række andre ting. Jeg kan ikke bekræfte, at jeg blev fortørnet. Men jeg kan bekræfte, at fru Tove Videbæk argumenterede under førstebehandlingen ud fra et udgangspunkt, der hed, at det her aldrig var lykkedes, og jeg kan bekræfte, det fremgår af et af de svar, jeg har givet, og jeg står nu og blader febrilsk for at finde det rigtige frem, at jeg har oplyst fru Tove Videbæk og hele udvalget om, at der er et tilfælde, hvor denne behandlingsmetode succesrigt er taget i brug.

Jeg kan ikke udelukke, at der også findes andre tilfælde, men jeg kan bekræfte, at der altså findes et tilfælde. Det betyder så også, at det udgangspunkt, fru Tove Videbæk argumenterede ud fra under førstebehandlingen, viser sig at være et ikkerigtigt udgangspunkt.

Jeg mener så i øvrigt også, og det er efter hukkommelsen, at jeg gav den oplysning under førstebehandlingen, at jeg var vidende om, at denne behandlingsform succesrigt var taget i brug.

Kl. 18.35

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KD):

Ministeren siger, at jeg sagde og argumenterede ud fra under første behandling, at det her aldrig var lykkedes. Det er ikke korrekt, og jeg vil så gerne, at ministeren bagefter ser debatten igen og ser, at jeg faktisk sagde det samme som

nu her, nemlig at det aldrig var lykkedes i England.

Det, at det er lykkedes én eneste gang i hele verden, i ét eneste tilfælde og altså i USA, er så det, man lægger til grund for at foreslå det her, og det er så det, man lægger til grund for at sige, at der snarest muligt bør iværksættes denne her ægsortering i Danmark for at bidrage til barnets overlevelse.

Jeg synes simpelt hen, at det er uanstændigt over for en familie at sige, at det kan bidrage til barnets overlevelse, såfremt nærværende lovforslag vedtages, når ministeren ved, at der i hele verdenshistorien kun er ét tilfælde, hvor det her er lykkedes. Og så vil man næsten love familien her, at det bidrager til barnets overlevelse, bare det her lovforslag bliver vedtaget. Jeg synes simpelt hen, at det er under lavmålet.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Så er vi to, der synes, det er under lavmålet, for jeg må sige helt ærligt, at jeg synes, der argumenteres i den grad uanstændigt, når man forsøger at skabe det indtryk, at det nærmest er regeringen, der har diagnosticeret de konkrete tilfælde og nu ved lov fremmer en bestemt diagnose og en bestemt behandling.

Intet kan jo være så langt fra virkeligheden. Situationen er jo den, at der her er tale om en kendt teknologi, der har været ibrugtaget med succes. Der er en konkret sag, et konkret forældrepår, som har været i undersøgelse, og hvor landets højeste sundhedsfaglige sagkundskab har vurderet, at ud fra et sæt lægefaglige kriterier er der altså en sag her, hvor det er værd at gøre det forsøg, som så viser sig ikke at kunne rummes inden for lovens rammer.

Det er sådan set det, vi diskuterer nu. Det er helt urimeligt, at vi nu skal føre en diskussion i Folketinget, der handler om et bestemt barns sygdom og et bestemt barns mulighed for helbredelse. Det er altså fru Tove Videbæk, der trækker debatten ned på det niveau.

Så kan jeg forstå, og det beklager jeg, at det ikke er korrekt, at fru Tove Videbæk har taget det udgangspunkt under første behandling, jeg før omtalte. Så lad os ikke skændes mere om det. Lad os bare konstatere, at det jo for så vidt er irrelevant i forhold til en etisk politisk afvejning af, om vi vil åbne det her legale rum, ja eller nej.

(Kort bemærkning).

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jeg vil bare først tilkendegive, at Socialdemokraterne faktisk mener, at der har været stillet en del spørgsmål i udvalget, som er blevet besvaret af ministeren. Vi har fået belyst sagen fra ende til måske ikke ligefrem anden, for der er stadig væk nye spørgsmål, der er blevet stillet, men vi mener, at der ikke er kommet noget nyt, der i hvert fald har ændret på vores holdning til denne her sag.

Derfor vil jeg egentlig mest have ministeren til at bekræfte, at selv om der måske kun er ét konkret eksempel på, at et barn er født med den samme vævstype som et nulevende sygt barn, og at man efterfølgende har haft succes med at behandle det syge barn med det nye barn, så har der alligevel været flere eksempler på, at det jo rent faktisk er lykkedes at få bragt børn til verden, som har en forligelig vævstype, men af forskellige årsager har man måske ikke haft brug for at fuldføre behandlingen.

Derudover vil jeg også gerne have ministeren til at bekræfte, at det, vi også har fået frem under udvalgsbehandlingen, er, at ingen af de to typer behandling, dvs. det at foretage ægsortering med henblik på at finde et æg, der har en forligelig vævstype, og den type behandling, der hedder, at man laver en donation af stamceller eller knoglemarvsceller, jo er nye typer behandling, men tværtimod bygger på erfaringsgrundlag, der både rækker 5, 10 og 30 år tilbage i tiden.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg kan til fulde bekræfte alt, hvad fru Sophie Hæstorp Andersen her sagde, nemlig at der styk for styk, hvis man ser behandlingen som sådan en sammenhængende kæde, led for led jo er tale om kendt teknologi, som har været succesrigt afprøvet, og som for store deles vedkommende jo også er en integreret del af de behandlingstilbud, der gives, ikke bare her, men også andre steder. Det kan jeg til fulde bekræfte.

Jeg kan også bekræfte det, der lå sådan under spørgsmålet, nemlig at der jo ikke her er tale om at lave en lovgivning for kun én bestemt person, én bestemt situation. Det er jo Sundhedsstyrelsens vurdering, at der årligt vil være i størrelsesordenen fire, fem, seks sager i Danmark af denne her karakter, hvoraf vel omkring halvdelen vil opfylde det, der i dag er lovens grundlæg-

gende forudsætning, nemlig at sygdommen er arveligt betinget. Det, vi altså lovgiver for her, er så den anden halvdel.

Så vi lovgiver ikke for en bestemt sag, vi lovgiver for vel en, to, tre sager om året af tilsvarende karakter.

Kl. 18.40

(Kort bemærkning).

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Mange tak for svaret. Så vil jeg da bare gerne kort sige, at så kan ministeren jo også aflive den myte, der var under førstebehandlingen om, at der kun skulle være 1 promilles chance for, at den her behandling skulle lykkes i fremtiden, og måske også sige, at så kan Socialdemokraterne altså også roligt bakke op om, at man i dag afviser det ændringsforslag fra Kristendemokraterne om, at man skal sætte loven ud af kraft allerede efter 1 år.

Vi synes, at det er en fuldstændig urimelig situation at sætte familier, som vi ved vil stå i det samme dilemma om 1 år, 2 år eller 3 år, i ikke at vide, hvad deres retssikkerhed er om måske et år, om behandlingen også kan tilbydes om et år.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg kan bekræfte, at almindelig sandsynlighedsregning vil føre til et højere resultat end 1 promille. Det vil kræve en længere redegørelse at udtrykke sig mere præcist om det tema, som i øvrigt er belyst indgående i et af de skriftlige spørgsmål, for man kan sige, at på forskellige strækninger af den her samlede behandling opererer vi med meget store sandsynligheder, og på andre strækninger lidt mindre, men det samlede resultat ligger bestemt langt over promillen. Så det kan jeg bekræfte.

Jeg kan også bekræfte fru Sophie Hæstorp Andersen i, at Socialdemokratiet trygt kan stemme for forslaget her.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslaget forkastedes, idet 6 stemte for, 96 imod; 1 stemte hverken for eller imod.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Den fg. formand (Grethe Schødt):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 182: Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v., lov om ejerlejligheder, lov om leje af almene boliger, lov om afgift ved udstykning m.m. og lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v. (Forsøg med salg af almene familieboliger).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 17/3 2004).

Sammen med denne sag foretoges:

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 133:

Forslag til folketingsbeslutning om, at regeringen bør undlade at fremsætte lovforslag om forsøg med salg af almene boliger.

Af Keld Albrechtsen (EL) m.fl.

(Fremsat 25/2 2004).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Mine kommentarer i denne ombæring skal være til beslutningsforslag nr. B 133, og til det kan jeg blot oplyse, at Enhedslisten har fremsat et forslag til folketingsbeslutning om, at regeringen bør undlade at fremsætte lovforslag om forsøg med salg af almene boliger.

Som det er forslagsstillerne bekendt, har jeg rent faktisk fremsat et sådant lovforslag. Det gjorde jeg allerede den 17. marts. Det giver derfor ingen mening at diskutere, om lovforslaget skulle have været fremsat eller ej, og hvis der stemmes om dette beslutningsforslag, vil regeringen naturligvis ikke kunne støtte forslaget.